

UCHWAŁA Nr 100/LIX/2022
RADY GMINY ŻABIA WOLA
z dnia 30 listopada 2022 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2023 -2028

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079, 1561) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) Rada Gminy Żabia Wola uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2023-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żabia Wola.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

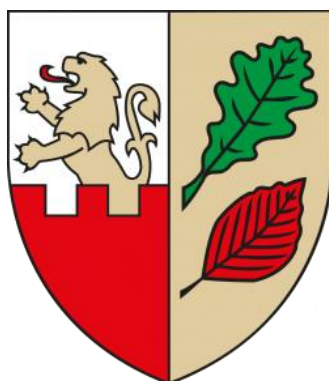
PRZEWODNICZĄCY RADY
Anna Filipowicz

Załącznik do uchwały Nr 100/LIX/2022

Rady Gminy Żabia Wola

z dnia 30 listopada 2022 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2023 – 2028

Opracowanie:
Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli
Żabia Wola, listopad 2022 rok

Spis treści

Wstęp

- I. Definicje i rodzaje przemocy w rodzinie
- II. Podstawy prawne Programu
- III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Żabia Wola
 1. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli jako źródło wiedzy o problemie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Żabia Wola
 2. Zespół Interdyscyplinarny
 3. Analiza SWOT
- IV. Założenia Programu
 1. Cel strategiczny oraz cele szczegółowe
 2. Rezultaty
 3. Realizatorzy działań
 4. Monitoring i ewaluacja Programu
 5. Finansowanie Programu
 6. Czas realizacji

Wstęp

Przemoc, podobnie zresztą jak miłość, posiada niezwykłą moc wywierania wpływu na całe funkcjonowanie człowieka, na pracę jego umysłu, na jego procesy emocjonalne, jego świat wewnętrzny. U części osób, które kontaktują się z przemocą, dokonują się ważne, niekorzystne i niestety czasem trwale zmiany w sposobie i treści myślenia, które utrudniają przeciwstawianie się i przeciwdziałanie przemocy. Takie zmiany w umyśle utrwalają przemoc, utrudniają radzenie sobie z nią. Na tym właśnie polega zniewalanie umysłu przez przemoc.¹

Przemoc jest zjawiskiem wszechobecnym. Obejmuje różne sfery życia i środowiska. Potocznie często termin przemoc zastępowany jest takimi pojęciami jak: przestępczość, okrucieństwo czy też brutalność². Zjawisko to ze względu na swoją złożoność należy określić jako problem interdyscyplinarny, wymagający szerokiej i właściwej współpracy różnych instytucji, które bezpośrednio lub pośrednio zajmują się zjawiskiem przemocy w rodzinie. Przyczyn tego zjawiska można doszukiwać się w przekonaniach wciąż funkcjonujących w naszym społeczeństwie oraz patriarchalnym modelu rodziny. Świadczy o tym fakt, że mimo iż przemocy doświadczają zarówno dorośli jak i dzieci, niezależnie od płci: kobiety oraz mężczyźni, to jednak zdecydowanie częściej osobami stosującymi przemoc są mężczyźni. Aby interdyscyplinarne podejście do przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy mogło być praktykowane w sposób skuteczny, należy opracować i realizować programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Należy zwracać uwagę na to, iż kluczem do przeciwdziałania przemocy jest uświadamianie społeczeństwa o cechach przemocy oraz prawach i obowiązkach obywateli w obrębie przeciwdziałania przemocy, edukacja i profilaktyka, a nade wszystko zdecydowany brak przyzwolenia na przemoc.

Należy rozróżniać jednak przemoc i agresję. Istotnym aspektem odróżnienia przemocy od agresji jest dysproporcja sił w relacji. Sprawca wykorzystuje swoją przewagę siły nad słabszą ofiarą.

W skutecznym pomaganiu należy mieć świadomość jak przebiega cykl przemocy, który może trwać latami a bez podjęcia skutecznych działań może mieć coraz okrutniejszy charakter. Autorką opisanego poniżej cyklu jest amerykańska psycholog Leonora E. Walker, która badając kobiety doświadczające przemocy w rodzinie opisała powtarzające się zdarzenia.

¹ Jerzy Mellibruda.

² Ks. J. Młyński, Przemoc w rodzinie – skala zjawiska, ofiary przemocy i formy pomocy pracowników socjalnych, „Studia Socialia Cracoviensia” 4 (2012), nr 2 (7), s. 143.

Opracowanie własne, na podstawie literatury³

I. Definicje i rodzaje przemocy w rodzinie

Ustawodawca wskazuje⁴, iż przemocą w rodzinie nazywamy jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub zaniechania, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny bądź innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w sposób szczególny narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Można również powiedzieć, że przemoc jest to: „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodujące cierpienie i szkody”.⁵

W psychologii przemoc w rodzinie rozumiana jest bardzo podobnie jako: „zamierzone działania bądź rażące zaniedbania dokonywane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę sił czy

³ L. Krzywicka, Przemoc w rodzinie-specyfika pracy socjalnej z ofiarami przemocy, Toruń 2007, s.122-123.

⁴ Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, art. 2 pkt. 2

⁵ A. Nowakowska, Dziecko-ofiara domowej przemocy, w: Patologie naszych czasów, red. A. Drażek, E. Drażek, Białystok 2007, s. 22.

władzy i powodujące u ich ofiar szkody lub cierpienie, naruszające ich prawa i dobra osobiste, a w szczególności ich życie bądź zdrowie, fizyczne lub/i psychiczne”⁶.

Najczęściej w literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące rodzaje przemocy w rodzinie: fizyczną, psychiczną, ekonomiczną, seksualną oraz zaniedbanie.

1. Przemoc fizyczna – stanowiąca naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu bądź groźby uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne np.: złamania, siniaki, poparzenia, rany cięte itp. Powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni itd.⁷
2. Przemoc psychiczna – inaczej nazywana również przemocą emocjonalną. Przemoc psychiczna oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie groźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie).⁸ Innymi słowy przemoc psychiczna to psychiczna kontrola sprawy nad ofiarą.
3. Przemoc ekonomiczna – najogólniej mówiąc jest podporządkowaniem materialnym, najczęściej partnerki, ale również innych osób w rodzinie. Pieniądze są używane jako narzędzie do budowania dominującej pozycji w rodzinie. Nie zawsze osoba, która więcej zarabia jest sprawcą przemocy. Lecz osoba, która zarządza pieniędzmi.
4. Przemoc seksualna – jest wymuszaniem czynności seksualnych, zarówno dzieci, jak i dorosłych. Najczęściej oprócz dzieci ofiarami przemocy seksualnej są kobiety zmuszane do współżycia przez mężów. Do form przemocy seksualnej zaliczyć można gwałt, pedofilię, kazirodztwo.⁹
5. Zaniedbanie – niezapewnienie lub uniemożliwienie zaspokojenia potrzeb jednostce zależnej (np. celowe niepodawanie posiłków, leków, niezabezpieczenie opieki

⁶ J. Mellibruda, Psychologiczna problematyka uzależnień od alkoholu. W: Strelau J. (Red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. T. 3. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2000 s. 755

⁷ M. Łuba, Przemoc – definicja, rodzaje, gdzie szukać pomocy. Kampania Biała Wstążka, Wyłącz przemoc włącz myślenie, Wrocławska Kampania Przeciwko Przemocy, Wrocław 2016, s. 2

⁸ M. Łuba, Przemoc – definicja, rodzaje, gdzie szukać pomocy. Kampania Biała Wstążka, Wyłącz przemoc włącz myślenie, Wrocławska Kampania Przeciwko Przemocy, Wrocław 2016, s. 2

⁹ M. Borowski, Przemoc w rodzinie, <http://www.korzan.edu.pl/konferencja/referaty/borowski.pdf> (dostęp: 02.11.2022)

medycznej, uniemożliwianie prawidłowego rozwoju).¹⁰

II. Podstawy prawne Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przemocy w rodzinie:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 roku, poz. 1249);
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119);
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2050);
7. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1882);
8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359);
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 nr 209 poz. 1245).
10. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,

¹⁰ A. Lewicka-Zelent, Przemoc rodzinna. Aspekty psychologiczne, pedagogiczne i prawne, Warszawa 2017, s. 13-14

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zadaniem Władz Gminy jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju każdego mieszkańca Gminy a także przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które naruszają dobro jednostki i rodziny. W związku z powyższym działania lokalnej polityki społecznej nakierowane są na profesjonalną pomoc społeczną, wzmacnianie świadomości społecznej, wspieranie jakości życia lokalnej społeczności a także integrację mieszkańców. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2023 – 2028 jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2017 – 2022. Ma on na celu skoordynowanie działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie, interweniowania tam, gdzie ona wystąpiła oraz udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy. Z uwagi na długi okres realizacji Programu zadania i cele Programu mogą ulegać zmianom, szczególnie ze względu na zmiany sytuacji społecznej.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Żabia Wola

1. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli jako źródło wiedzy o problemie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Żabia Wola

Skala przemocy w rodzinie jest trudna do oszacowania, bowiem dokonuje się w środowisku zamkniętym. W wielu przypadkach problem ten nie jest ujawniany. Diagnoza opisywanego zjawiska – skala i charakter została przeprowadzona na podstawie badań *desk research*, obejmujących pogłębioną analizę danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Centrum Usług Społecznych, a w szczególności analizę procedur „Niebieskich Kart”.

Aby dokonać diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Żabia Wola wykorzystano dane Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli.

Z analizy danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że w latach 2017 – 2021 na terenie w Gminie Żabia Wola wszczęto łącznie 89 Procedur „Niebieskiej Karty”.

Tabela nr 1 przedstawia dane dotyczące ilości „Niebieskich Kart” oraz instytucji, które je wszczywały.

Tabela 1. Liczba „Niebieskich Kart”

Instytucja wszczynająca procedurę „Nie- bieskie Karty”	Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarne- go ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Żabiej Woli				
	2017	2018	2019	2020	2021
Policja	14	15	12	11	9
Pomoc Społeczna	4	2	4	4	6
Oświata	2	0	3	1	0
Ochrona zdrowia	0	2	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alko- holowych	0	0	0	0	0
Razem:	20	19	19	16	15

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 1 przedstawia dane, z których wynika, że z roku na rok liczba sporządzanych „Niebieskich Kart” spada. Przyczyn coraz mniejszej ilości sporządzanych Niebieskich Kart można doszukiwać się z jednej strony w rzeczywistości mniejszej ilości przemocy z uwagi na prawidłowo i na dużą skalę prowadzone działania profilaktyczne, mające na celu uwrażliwienie na zjawisko przemocy i zapobieganie wystąpieniu tego zjawiska, także szkolenia, w których uczestniczą członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, dzięki którym zyskują wiedzę, która prawidłowo pozwala zidentyfikować problem i podjąć właściwe działania. Ponadto należy wskazać, że w społeczeństwie jest coraz większa świadomość dotycząca przemocy – różnych jej form, dzięki czemu osoby jej doświadczające podejmują samodzielne decyzje o niezgadzaniu się na przemoc – np. odchodząc z przemocowego związku. Sprzyja temu również coraz większa równość kobiet i mężczyzn, w kwestii np. dostępu do rynku pracy. Z powyższej tabeli wynika również, że wśród służb

uprawnionych do wszczęcia procedury dominuje Policja, a na drugim miejscu plasuje się Pomoc Społeczna, gdzie najczęściej osobą wszczynającą procedurę jest pracownik socjalny. Taki stan rzeczy wynika z faktu, że funkcjonariusze Policji wzywani są do awantur domowych, z których mimo iż nie zawsze jednocześnie wynika przemoc, to nawet gdy istnieje prawdopodobieństwo jej wystąpienia funkcjonariusze mają obowiązek wszcząć procedurę. Pracownicy socjalni natomiast jako jedni z lepiej przeszkolonych służb w temacie zjawiska przemocy oraz bezpośrednio wkraczających w środowisko podczas wywiadu środowiskowego mają możliwość interweniowania, gdy występuje dysfunkcja w rodzinie.

Tabela nr 2 przedstawia podział zamkniętych Niebieskich Kart ze względu na przesłanki, jakimi są albo: zakończenie przemocy i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy, albo brak zasadności podejmowanych działań.

Tabela 2. Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart” z przesłanki ustania przemocy i braku zasadności podejmowanych działań

Rok	Przesłanka z jakiej została zamknięta „Niebieska Karta”	
	Zakończenie przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy	Brak zasadności podejmowanych działań
2017	7	8
2018	12	3
2019	13	4
2020	5	11
2021	8	7

Źródło: opracowanie własne

Dane, które przedstawia Tabela nr 3 dotyczą pracy Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli. Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, spotkania Zespołu odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą tworzy tzw. Grupy Robocze.

Tabela 3. Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli

Rok	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba spotkań Grup Roboczych
2017	16	59
2018	13	60
2019	10	44
2020	12	48
2021	12	50

Źródło: opracowanie własne

2. Zespół Interdyscyplinarny

Gmina Żabia Wola podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w sposób szczególny w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, który funkcjonuje przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli

W skład 11-osobowego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele poszczególnych podmiotów:

- Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żabiej Woli,
- Posterunku Policji w Żabiej Woli
- Szkoły Podstawowej im. Stefanii Dziewulskiej w Ojrzanowie,
- Szkoły Podstawowej im. Marii Kownackiej w Skułach,
- Szkoły Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Józefinie,
- Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Pielęgniarstwa Środowiskowo-Ambulatoryjnego "Nadzieja"
- Sądu Rejonowego w Żyrardowie,
- Organizacji Pozarządowej

Do zadań zespołu należy w szczególności koordynowanie i integrowanie działań każdej z ww. instytucji i organizacji, które podejmują zadania w ramach swoich kompetencji. Obsługę administracyjno-organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzi Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego odbywa się w oparciu o regulamin. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego stosują zasadę poufności. Do pozostałych zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy diagnoza problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, aby zapobiec wystąpieniu tego zjawiska, interweniowanie w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, w których rodziny mogą szukać pomocy oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. W celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą Zespół Interdyscyplinarny ma możliwość powoływać tzw. Grupy Robocze. Ich skład może różnić się od składu Zespołu Interdyscyplinarnego, bowiem w zależności od potrzeb, w skład Grupy Roboczej oprócz obligatoryjnego udziału pracownika socjalnego oraz dzielnicowego może wchodzić np. pedagog, psycholog, wychowawca, kurator itp.

Do zadań Grupy Roboczej należy:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT to jedna z najbardziej znanych technik analitycznych, które stosuje się w celu porządkowania informacji. W kontekście tworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest efektywną metodą rozpoznawanie mocnych i słabych stron lokalnej polityki społecznej a także zagrożeń i szans, które stoją przed lokalnym systemem polityki społecznej.

Wyniki analizy SWOT, które przedstawia poniższa tabela są efektem diagnozy problemu zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Żabia Wola a także sygnalizowanych potrzeb i oczekiwań przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Znajomość środowiska lokalnego;• Sprawnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny działającego przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli;• Dobra współpraca z instytucjami, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie: policją, GKRPA, oświatą, kuratorami oraz służbą zdrowia; także w sytuacjach kryzysowych, wymagających	<ul style="list-style-type: none">• Brak mieszkań chronionych dla ofiar przemocy;• Zjawisko przemocy wciąż istniejące jako temat tabu;• Brak konsekwencji wobec sprawców przemocy, którzy nie godzą się na uczestnictwo w programach edukacyjno-korekcyjnych oraz zbyt mała liczba wyroków sądu zobowiązujących do uczestnictwa w programach;

<p>natychmiastowej interwencji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność Punktu nieodpłatnej Pomocy Psychologicznej GKRPA; • Punkt nieodpłatnej Pomocy Prawnej; • Stale podnosząca kwalifikacje kadra służb socjalnych, uczestnicząca w licznych szkoleniach z zakresu pomocy rodzinom z problemem przemocy; • Rozpowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w mediach lokalnych: strona internetowa, tablice ogłoszeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewielkie doświadczenie w stosowaniu odpowiednich procedur związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie przez instytucje oświatowe i służbę zdrowia; • Stereotypy i mity dotyczące przemocy wciąż funkcjonujące w środowisku wiejskim; • Nadmierna liczba zadań spoczywających na pracownikach socjalnych CUS w Żabiej Woli oraz dzielnicowych PP w Żabiej Woli umożliwiających skuteczną pracę z ofiarami i sprawcami przemocy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany w aktach prawnych poszerzające możliwości niesienia pomocy rodzinom zagrożonym bądź uwikłanym w przemoc; • Zmiana postaw społecznych poprzez organizowanie kampanii informacyjnych; • Organizowanie szkoleń dla służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy; • Możliwość występowania z wnioskami o dofinansowanie w ramach konkursów; 	<ul style="list-style-type: none"> • Poczucie bezkarności osób stosujących przemoc; • Niskie kary stosowane wobec osób oskarżonych z art. 207 KK (znęcanie się); • Społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy i ukrywanie problemu przemocy występującego w rodzinach oraz sąsiedztwie; • Często występujący problem uzależnienia od alkoholu (oraz innych substancji psychoaktywnych) współistniejący z problemem przemocy; • Strach ofiar przemocy we współpracy z instytucjami.

IV. Założenia Programu

1. Cel główny oraz cele szczegółowe

Cel główny Programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2023-2028 jest: „Stworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności podejmowanych działań profesjonalnej pomocy, a także ochrona ofiar przemocy w rodzinie.”

Osiągnięcie celu głównego będzie możliwe dzięki realizacji celów szczegółowych przez poszczególne służby w ramach ich kompetencji.

Cele szczegółowe

- 1) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych społeczności lokalnej;
- 2) Ochrona i wsparcie osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) Rozwój kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji i podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

**Cele i działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Żabia Wola na lata 2023 - 2028**

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych społeczności lokalnej;

Zadanie	Wskaźniki	Podmiot realizujący	Okres wykonania
1.1. Upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych	– liczba wydanych ulotek, broszur	– CUS, – Zespół Interdyscyplinarny, – Służba zdrowia, – placówki oświatowe; – Policja	2023-2028
1.2. Realizowanie projektów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania przemocy	– liczba projektów, – liczba uczestników.	– CUS, – Zespół Interdyscyplinarny, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe; – Policja	2023-2028
1.3. Edukacja lokalnych środowisk społecznych m.in. Seniorów w Klubach Senior+, Rodziców w Szkołach w zakresie rozpoznawania i reagowania na symptomy przemocy	– liczba spotkań	– CUS, – Zespół Interdyscyplinarny, – placówki oświatowe; – Policja	2023-2028
1.4. Prowadzenie poradnictwa i psychoedukacja w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie.	- liczba osób objętych pomocą	– Zespół Interdyscyplinarny,	2023-2028

2. Cel szczegółowy: Ochrona i wsparcie osób dotkniętych przemocą w rodzinie;

Zadanie	Wskaźniki	Podmiot realizujący	Okres wykonania
2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli	<ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń Zespołu, - liczba rodzin objętych pomocą Zespołu, - liczba utworzonych grup roboczych, - liczba posiedzeń grup roboczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - CUS, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze. 	2023-2028
2.2. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” A, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieskich Kart” C - liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy, - liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze, - CUS, - Policja, - placówki oświatowe, - GKRPA, - Służba zdrowia 	2023-2028
2.3. Rozpowszechnianie informacji o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, którym została przekazana informacja 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze, - CUS, - Policja, - placówki oświatowe, - GKRPA, - Służba zdrowia 	2023-2028
2.4. Udzielanie specjalistycznego poradnictwa: socjal-	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych pomocą. 	<ul style="list-style-type: none"> - CUS 	2023-2028

nego, prawnego i psychologicznego.		– Zespół Interdyscyplinarny	
2.5. Udzielenie informacji oraz pomoc w uzyskaniu schronienia osobom doświadczającym przemocy.	– liczba osób objętych pomocą.	– CUS – Zespół Interdyscyplinarny	2023-2028
2.6. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom – ofiarom przemocy w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	– liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.	– CUS – Zespół Interdyscyplinarny	2023-2028
3. Cel szczegółowy: <u>Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie</u>			
Zadanie	Wskaźniki	Podmiot realizujący	Okres wykonania
3.1. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	– liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” A, – liczba wypełnionych formularzy „Niebieskich Kart” D – liczba zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa skierowanych do Prokuratury, – liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego, – liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku przemocą w rodzinie.	– CUS – Zespół Interdyscyplinarny, – grupy robocze, – Policja.	2023-2028
3.2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu.	– liczba wniosków , które wpłynęły do GKRPA dotyczących osób stosujących przemoc w rodzinie, – liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe,	– CUS – Zespół Interdyscyplinarny, – grupy robocze, – GKRPA,	2023-2028

	– liczba wniosków skierowanych do Sądu.		
3.3. Podejmowanie działań motywujących do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	– liczba osób skierowanych do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym dla sprawców przemocy	– CUS – Zespół Interdyscyplinarny, – grupy robocze,	2023-2028
4. Cel szczegółowy: <u>Rozwój kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji i podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.</u>			
Zadanie	Wskaźniki	Podmiot realizujący	Okres wykonania
4.1. Udział w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach osób zaangażowanych w realizację Programu	– rodzaj i liczba szkoleń, – liczba uczestników szkoleń,	– Zespół Interdyscyplinarny, – grupy robocze, – CUS, – Policja, – placówki oświatowe, – GKRPA, – Służba zdrowia	2022-2028

2. Rezultaty

Oczekiwanym i przewidywanym rezultatem realizacji Programu jest stworzenie kompleksowej pomocy osobom, które dotknięte są przemocą w rodzinie, ale także udzielenie profesjonalnej pomocy sprawcom przemocy m.in. przez udział tych osób w programach edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy.

Założenia przedstawione w Programie dają możliwość do uzyskania również innych efektów takich jak:

- zmiany postaw społeczeństwa dotyczących przemocy w rodzinie;
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- zwiększenia świadomości różnych grup społecznych i wiekowych: dzieci, młodzieży, rodziców, seniorów o zjawisku przemocy;
- spadku liczby rodzin, w których procedura Niebieskiej Karty wszczynana jest po raz kolejny;
- pogłębienia wiedzy dotyczącej możliwości uzyskania pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy;
- zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie.

3. Realizatorzy działań

Realizatorami Programu są:

- Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli;
- Zespół Interdyscyplinarny działający przy Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły:
 - Szkoła Podstawowa im. Stefanii Dziewulskiej w Ojrzanowie,
 - Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Skułach,
 - Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Józefinie,
- Posterunek Policji w Żabiej Woli;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medycyna Rodzinna" Filia w Żabiej Woli;

4. Monitoring i ewaluacja Programu

Koordynatorem działań związanych z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy

w Rodzinie na lata 2023-2028 jest Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli.

Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy CUS w Żabiej Woli we współpracy z pozostałymi instytucjami realizującymi Program.

Wskaźniki ewaluacji zostały zawarte w tabeli przedstawiającej poszczególne zadania w ramach realizacji Programu.

Ewaluacja pozwoli na zwiększenie skuteczności podejmowanych działań i większej trafności dostosowania form wsparcia do mieszkańców Gminy Żabia Wola doświadczających przemocy w rodzinie. Na podstawie monitoringu i po dokonaniu ewaluacji Programu, sprawozdanie końcowe z realizacji zostanie przygotowane i przedstawione Wójtowi Gminy Żabia Wola do 31 marca 2029 roku.

5. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028 są środki własne Gminy. Zakłada się także, że działania określone w Programie mogą być finansowane ze środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę, w tym w ramach programów rządowych a także ze środków zewnętrznych pozyskanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

6. Czas realizacji programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2028 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Anna Filipowicz